Szobi Hírnök

XXXIII. évf. 11-12. szám - 2023. november-december * Szob Város Önkormányzatának lapja * A lap ingyenes!

Áldott karácsonyi ünnepeket!

Ha visszatekintünk az elmúlt néhány esztendőre, szinte kivétel nélkül minden évre vonatkozó érvényességgel mondhatjuk: jobbat vártunk, mint amit kaptunk. Járvány, háború, infláció – és mi jöhet még? Tehetnénk fel joggal a kérdést, de azt gondolom, karácsony ünnepének közeledtével, az adventi időszakban félre kell tennünk a *„hétköznapi”* aggodalmaskodást a jövőt illetően, és figyelmünket a szeretet *„újrafelfedezésére”* kell fordítanunk. Annyi most a baj, a gond világban, hogy ha csak erre figyelünk, nem vesszük észre a valóban fontosat.

Hajlamosak vagyunk azt hinni, hogy az ember voltaképpen egy racionális lény, aki döntéseit pusztán az ésszerűség talaján állva hozza meg, azonban ha jobban belegondolunk, az igazán fontos dolgok mégis a szívünkben dőlnek el. Szívből tudunk szeretni is, amely szeretet aztán sokszor olyan cselekedetekre sarkall minket, amelyeket az ésszerűség, esetleg a *„gazdaságosság”* szemüvegén át nézve értelmezni sem lehet. Mégis azt kell mondanom, hogy az adventi időszakban, karácsonyhoz közeledve semmi mással ne törődjünk, csak azzal, hogy egyre beljebb lépjünk a szeretet megmagyarázhatatlan, mégis nagyszerű világába. Ajándékozzunk, mert adni jó! Ajándékozzunk szeretetet! Erre az ajándékra van ma leginkább szüksége minden embernek. Hiszen ha a szeretet lakozik köztünk, akkor békesség van közöttünk, és a jövőre is bizakodó reménységgel tekinthetünk.

Kívánom, hogy idén karácsonykor mindenkinek bőséggel jusson a fa alá a szeretet ajándékából, és az ünnepeket szerettei társaságában, nyugalomban és békességben tölthesse el.

Ferencz Gyöngyi
polgármester

HADAK ÚTJÁN
A Börzsöny Nehézgyalogság 2023. évi beszámolója

Történt vala, az Úr 2023. esztendejében, hogy három szűkös esztendőt követően, a Börzsöny Nehézgyalogság újra táborba szállt…

A 2002-ben megalakult Börzsöny Nehézgyalogság Történelmi Hagyományőrző Egyesület - mely kezdetben csak baráti társaságként, évek óta azonban egyesületté alakulva - 13 aktív és 13 támogató taggal folytatja a 15. század nehézpáncélos gyalogság harcászatát bemutató tevékenységét.

Egyesületünk az elmúlt 3 év visszaesését követően az idei évben ismét rendesnek mondható szezont tudhat maga mögött. A visszaesés ugyan még erősen érezhető, hiszen korábban akadt, hogy egy hétvégén három különböző eseményen is részt vettünk, az elmúlt években több rendezvény is elhalt vagy átmenetileg szünetel, ahol korábban megfordultunk. Azonban idén már újra villogtak Börzsöny kardjai.

Öröm számunkra, hogy teljesen új, általunk korábban nem látogatott helyszínekről is kaptunk felkéréseket, és ezen fellépések csapatunk kedves, régi barátainak ajánlására és velük együttműködve valósulhattak meg.

Ezúttal is külön köszönjük a Hollóének Hungarica Régizene Együttes – Debrecen, a Kaposvári Fekete Sereg Lovagrend – Kaposvár, az Arany Griff Rend – Székelyudvarhely, a Hunyadiak Örökében Történelmi Hagyományőrző Egyesület – Szentes, a Szent György Lovagrend – Visegrád sok éve tartó töretlen barátságát.

Sorba szedve:

1. 2023 május 1. Budapest – Ahol székely lófők lehettünk.

2. 2023. május 25-28. Stolac vára - Bosznia-Hercegovina – Ahol zengett a vár és a hegyek a közönség *„Madzsarok, Madzsarok”* kántálásától.

3. **2023. július 7-9. Visegrádi Nemzetközi Palotajátékok** – Ahol újra csatából csatába vonultunk.

4. 2023. július 29. Izsa – Felvidék – Szlovákia – Ahol kicsi, de érdeklődő közönség várt minket.

5. 2023. augusztus 11-13. Sümegi Végvári Napok – Ahol a soha el nem esett vár tövében vághattuk a *„törököt”*.

6. **2023. augusztus 25-27. Vajdahunyad vára – Erdély – Románia** – Hunyadi János középkori fesztivál – Ahol tiszteleghettünk a nagy hadvezér emléke előtt.

7. **2023. szeptember 2. Füleki várjátékok – Felvidék – Szlovákia** – Ahol a magyar múlt romos falai között járhattunk.

8. **2023. szeptember 22-24. Temesvári Magyar Napok – Románia** – Ahol Temesvár 1552-es elestének emlékére a *„török”* vágott minket.

Mindezekbe nem számolva az iskolásoknak tartott élő történelem órákat.

Üröm az örömben, hogy két rendezvény nem valósult meg, időpont egyezés miatt pedig három további felkérést (augusztus 11-13. Siklósi Várjátékok, szintén augusztus 11-13. Pakostane – Horvátország, augusztus 28-tól szeptember 3-ig Lanciano – Olaszország) mi nem tudtunk elvállalni.

Összegezve 8 rendezvény, 19 nap, 28 előadás, 4370 megtett kilométer, számtalan régi és új barát.

Szeptember végével lezártuk az idei hadi időszakot, a következő évre készülve pedig edzéseinket a Szobi József Attila Művelődési Házban tartjuk, szerdánként, 18-20 óráig.

Németh Balázs elnök,
a Börzsöny Nehézgyalogság kapitánya

Röviden

ÓVODA Szob Város Önkormányzat Képviselő-testülete októberi ülésén döntött arról, hogy a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény alapján a Szobi Napsugár Óvoda és Bölcsőde intézményvezetői állásának betöltésére pályázatot hirdet. A pályázati felhívás a Közszolgálati Személyügyi Központ (https://kszkportal.ksz.gov.hu/) és Szob Város Önkormányzat (www.szob.hu) hivatalos honlapján megjelentetésre került.
Kapcsolódó hír, hogy a képviselő-testület a pedagógusokat érintő jogviszonyváltással összefüggésben szintén októberi ülésén módosította a Szobi Napsugár Óvoda és Bölcsőde Alapító Okiratát.

SZAKORVOSI A képviselő-testület októberben döntött arról, hogy *dr. Zsoldos László Ferencet* kéri fel a Szob Város Szakorvosi Rendelőintézete intézményvezetői feladatainak ellátására. Dr. Zsoldos László Ferenc megbízatása 2023. november 1. napjától, az intézményvezetői megbízásra irányuló pályázati eljárás sikeres lefolytatásáig tart.

PÁLYÁZAT A képviselő-testület döntött arról, hogy pályázatot kíván benyújtani a TOP_Plusz-3.1.3-23 kódszámú „*Helyi humán fejlesztések*” című pályázati felhívásra.

HELYI ADÓK A képviselő-testület októberi ülésén kapott tájékoztatást az önkormányzat adóbevételeinek 2023. évi teljesítéséről. A tájékoztatóból kiderült, hogy az önkormányzat adóbevételei a tervezettek szerint teljesültek.

TÁRSULÁS A polgármester októberben adott tájékoztatást a képviselő-testületnek az önkormányzat tagságával működő társulások munkájáról.

GAZDÁLKODÁS A képviselő-testület novemberi ülésén kapott tájékoztatást az önkormányzat 2023. III. negyedévi gazdálkodásáról. A tájékoztatóból kiderült, hogy az önkormányzat gazdálkodása továbbra is kiegyensúlyozott, a tervezett bevételek és kiadások időarányosan teljesültek.

KONYHA A képviselő-testület novemberben döntött arról, hogy a Központi Konyha 2023. december 22. és 2024. január 5. közötti leállását engedélyezi.

IDEGENFORGALMI ADÓ A képviselő-testület novemberi ülésén döntött arról, hogy 2024. január 1-jétől az idegenforgalmi adó mértékét 400 forintról 480 forintra emeli. Mint ismeretes, idegenforgalmi adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki nem állandó lakosként Szob területén egy vendégéjszakát eltölt. Azaz ez az adó, nem a helyi lakosokat terheli. A képviselő-testület a többi helyi adónem (így a kommunális adó és az építményadó) tekintetében nem kívánt változtatni a jelenlegi szabályozáson.

BELSŐ ELLENŐRZÉS A képviselő-testület elfogadta az önkormányzat 2024. évi Belső Ellenőrzési Tervét, amelynek értelmében a jövő évben a szakorvosi rendelőintézet ellenőrzésére kerül majd sor.

VÉDŐSZÁRNY IDŐSOTTHON A képviselő-testület döntött arról, hogy a Védőszárny Idősotthon intézményvezetői megbízatása betöltésére álláspályázatot hirdet.

SZAKORVOSI A képviselő-testület novemberben fogadta el a Szob Város Szakorvosi Rendelőintézete Alapító Okiratának módosítását.

HVB A képviselő-testület a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 23. §-a alapján – a jövő évben esedékes helyhatósági választásokra tekintettel - a helyi választási bizottsági tagokat és póttagokat az alábbiak szerint választotta meg. HVB tagok: *Hőninger Anikó, Frievaldné Hetényi Ildikó, Homolya Mónika. HVB póttagok: Mészáros Márta, Nagy Gyuláné.*

HATÁROZATOK A képviselő-testület novemberben kapott tájékoztatást a 2023. III. negyedévben hozott képviselő-testületi határozatok végrehajtásának aktuális állásáról.

PÁLYÁZAT A képviselő-testület döntött arról, hogy pályázatot kíván benyújtani a Magyar Falu Program keretében meghirdetett „*Önkormányzati tulajdonú ingatlanok fejlesztése, önkormányzati feladatellátáshoz kapcsolódó beszerzések*” című pályázati felhívásra. A pályázatot a polgármesteri hivatal épületének belső felújításának céljával kívánja benyújtani a képviselő-testület.

DUNAI KIKÖTŐPONT A képviselő-testület támogatta a Duna-Ipoly Sportegyesületnek a Szob, Széchenyi sétány (377/2 hrsz.) területéről megközelíthető kikötőpont létesítésére vonatkozó terveit, amely kikötőpont parti csatlakozása a Luczenbacher sétány kerékpárúti csatlakozásától (Széchenyi sétány) Zebegény felé 62 méter távolságában létesülne.

TŰZOLTÓK A képviselő-testület novemberben döntött arról, hogy 50.000 forint támogatásban részesíti a Nagymarosi Önkéntes Tűzoltó Egyesületet.

FŐÉPÍTÉSZ A képviselő-testület novemberi ülésén döntött arról, hogy Szob Város Önkormányzat főépítészi feladatainak ellátásával, határozatlan időre *Szesztay Domokos* főépítészt bízza meg.

ELEKTRONIKAI HULLADÉKGYŰJTÉS
December 6-ig a GAMESZ udvaron.

Anyakönyvi hírek

2023. október hónapban született Szabó Gergely és Glázer Orsolya **KÉLA BÍTIA** nevű gyermeke.
2023. november hónapban született Süveg Norbert és Golán Klaudia **NATÁLIA** nevű gyermeke.

Szob Város Önkormányzata szeretettel köszönti városunk újszülött polgárait, kívánva nekik jó egészséget, hosszú és sikerekben gazdag életet!

Kishaszonjármű értékesítés

Szob Város Önkormányzata nyilvános liciteljárás útján értékesítésre hirdeti meg az önkormányzat kizárólagos tulajdonát képező, SEAT INCA 1.9 SDI típusú, platós kishaszonjárművét.

A 2003-as gyártási évű gépjármű eddigi futásteljesítménye 317 621 km, a műszaki vizsga érvényessége lejárt, a sárvédőknél, küszöböknél rozsdafoltok találhatók.

A kikiáltási ár: 150 000 Ft
Licit időpontja: 2024. január 10. (szerda), 13.30 óra
Licit helye: Szobi Polgármesteri Hivatal Jegyzői Iroda
(Szob, Szent Imre u. 12.)
Licitlépcső: 10 000 Ft

A licit időpontja előtti munkanapokon bármikor, előzetes időpont egyeztetés után a gépjármű megtekinthető. A gépjárművel kapcsolatban érdeklődni lehet *Őze Lászlónál* a 70/651-1200-as telefonszámon. A liciten győztes leendő vevőnek a licitálás helyén, a licit során kialakult bruttó vételár 10%-át kell foglaló címén egy összegben megfizetnie, amely a vételárba beleszámít. A liciten győztes a licitálás időpontját követő két héten belül (14 naptári nap) az adásvételi szerződés megkötésére jogosult. Az adásvételi szerződés aláírásával egyidejűleg köteles a vevő a teljes vételárat megfizetni.

Szob Város Önkormányzata

ÁLLÁSHIRDETÉS

Szobi Városüzemeltetési és Közétkeztetési Intézmény felvételt hirdet legkorábban 2024. január 1-jei munkakezdéssel

ÉLELMEZÉSVEZETŐ – TELJES MUNKAIDŐS –
munkakör betöltésére.

Munkavégzés helye: 2628 Szob, Iskola u. 2. Központi Konyha (iskola konyha).

A munkakör betöltésére jelentkezni *Márton Marianna* mb. intézményvezetőnél az m.marianna@szob.hu e-mail címen lehet telefonos elérhetőség megadásával.

Mellékletként az élelmezésvezetői végzettséget igazoló okiratot csatolni szíveskedjenek.

ÁLLÁSHIRDETÉS

A Szobi Városüzemeltetési és Közétkeztetési Intézmény felvételt hirdet azonnali munkakezdéssel

KONYHAI KISEGÍTŐ – TELJES MUNKAIDŐS –
munkakör betöltésére.

Munkavégzés helye: 2628 Szob, Iskola u. 2. Központi Konyha (iskola konyha).

A munkakör betöltésére jelentkezni *Márton Marianna* mb. intézményvezetőnél az m.marianna@szob.hu e-mail címen lehet telefonos elérhetőség megadásával.

Köszönjük

„A jótettek javarészt titokban születnek. Semmiféle műszer nem jelzi őket, semmiféle statisztikai apparátus nem készít róluk táblázatot. De a jelenlétük csak annál valóságosabb." Pilinszky János soraival szeretném megköszönni, hogy adományaival, felajánlásaikkal, ami akárcsak egy kedves szó, reggeli csésze kávé vagy a legnagyobb melegben hozott víz is hatalmas segítséget nyújtott a Kálvárián dolgozók számára.

Mindez mellett, a legnagyobb hála és köszönet *Szinek Tivadarnak* és *Tomek Józsefnek* jár, akik fáradhatatlan kétkezi munkájukkal újították fel a Kálvária bejárati részét. Az idei évben pedig a tetőrész állagmegóvási munkájába kezdtek, amelyre már nagy szükség volt a beázások miatt. Ez évben, szerencsére a munkálatokhoz már csatlakozott néhány önzetlen önkéntes is, akiknek ugyanúgy hálával tartozunk áldozatos munkájukért.

Bízunk benne, hogy jövőre tovább folytatódhat a munka, reményeink szerint még több segítő kézzel.

Hiszen mindannyiunk érdeke, hogy megóvjuk Szobnak e jelképét, mert ha szép, nekünk szép, a mi környezetünk színvonalát emeli, ékesíti.

Szabó Dóra

Az Áldozatsegítő Szolgálat tájékoztatója

Az Igazságügyi Minisztérium Budapesti Áldozatsegítő Központ munkatársa fogadóórát tart a Váci Rendőrkapitányság épületében.

Feljelentés alkalmával kérje az áldozati státusz igazolásáról szóló igazolást!

Indokolt esetben jogi és/vagy anyagi segítséget kaphatnak az áldozatok.

A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA:
2023. december 14. 9-16-ig
2023. december 28. 9-16-ig

SZOBÉRT-SZOBIAKÉRT KÖZALAPÍTVÁNY PÁLYÁZATI FELHÍVÁS: „Műemlékek Szobon”

A Szobért-Szobiakért Közalapítvány Kuratóriuma az Alapító Okiratban foglalt céloknak megfelelően pályázatot hirdet Szob település műemlékeinek, műemlék jellegű épületeinek felújítására és megőrzéseire irányuló tevékenységek támogatására.

Pályázati feltételek:

- A pályázaton adószámmal rendelkező, állami, önkormányzati és egyházi fenntartású intézmények, civil szervezetek, egyesületek, önszerveződő közösségek vehetnek részt.

- A pályázatban megjelölt műemlék, műemlék jellegű épület Szob város közigazgatási területén kell elhelyezkedjen.

Az alapítvány rendelkezésre álló összege: 325 000 Ft

Pályázatok beérkezésének legkésőbbi időpontja: 2023. december 11., hétfő 17 óra.

Pályázatok elbírálásának határideje: 2023. december 15., péntek

Megvalósulási időszak: 2023. december 15 – 2024. április 30.

Egyéb rendelkezések:

- A pályázatok egységes rendszerben történő elbírálásának érdekében a Kuratórium csak a pályázati felhívásra érkezett pályázatot bírálja el.

- A pályázó tüntesse fel a pályázatban elnyert összeg felhasználásának célját, annak hasznosulására vonatkozó lehetőségeit.

- A Közalapítvány a pályázat elbírálását követő 5 munkanapon belül átutalja a támogatási összeget a nyertes pályázónak.

FONTOS GYAKORLATI TUDNIVALÓK:

1. Pályázni írásos formában, magyar nyelven lehet.

2. A pályázatot 1 eredeti példányban, és 1 másolati példányban kell beadni a közalapítványnak címezve, lezárt borítékban a beadási határidőig. A pályázat fedőlapján fel kell tüntetni a pályázat kiírójának a nevét, a pályázó nevét és a pályázat címét.

3. Csak a tartalmilag és formailag kifogástalan, a pályázati felhívásban felsorolt összes mellékletet tartalmazó, a benyújtott pályázatért felelős által aláírt pályázat fogadható be! Hiánypótlásra nincs mód.

4. A pályázathoz tartozó esetleges idegen nyelvű dokumentumok, csatolmányok minden esetben kizárólag a hiteles magyar nyelvű fordítással fogadhatók el.

5. A támogatás nem használható fel:

- pénzügyi befektetésre (pl: árfolyam nyereséghez, illetve kamatképzéshez);

- a pályázat lebonyolítási díjára (rezsire)

- átírási költségre, illetékköltségre, hitelesítési díjra, jelzálogbejegyzés költségeire;

- közjegyzői, ügyvédi költségre, stb.

- személyi jellegű juttatásokra (pl. élelmiszer, vendéglátás, bér jellegű kiadás)

6. A közalapítvány fenntartja a jogot,

- hogy a pályázatok elbírálás folyamatában további dokumentumokat és információkat kérjen a pályázóktól, helyszíni szemlét, bejárást tartson, illetve a támogatás folyósítását a pályázati kiírás keretei között további feltételekhez kösse;

- a pályázati cél megvalósítása érdekében a támogatási szerződésben jogi biztosítékokat kössön ki;

7. A pályázat eredményéről a Közalapítvány levélben értesíti a pályázókat.

8. A pályázó tudomásul veszi, hogy az elbíráló döntést a felhívást közzé tevő nem köteles indokolni, és azzal szemben jogorvoslatnak helye nincs. A beérkező dokumentumokat az alapítvány nem küldi vissza.

9. A pályázat beadásának módja:

személyesen: Szobi József Attila Művelődési Ház és Szabadidő Központ 2628 Szob, Árpád u. 17.

Szobi Érdy János Könyvtár és Információs Központ 2628 Szob, Árpád u. 17.

10. A pályázat elbírálása: A pályázat elbírálásáról a Szobért Szobiakért Közalapítvány Kuratóriuma a helyi közösségi szempontok, az Alapító Okirat céljainak követése és a pályázati feltételeknek való megfelelés alapján mérlegel és dönt.

11. A pályázattal kapcsolatosan további felvilágosítás kérhető: Golánné Beke Anita +36 30 282 9289

Golánné Beke Anita,
a kuratórium elnöke

Szent Márton vesszeje

Mi mindannyian nagyon készültünk - de sajnos az eső útját állta a népviseletben tervezett *Szent Márton* napi falujárásunknak. Néhány merész (és gumicsizmával rendelkező) legény azért felnyalábolta a jókívánságainkkal ellátott ágakat, és jópár helyen köszöntőt mondtak.

És hogy miért is?

Mert Szent Márton püspök veszszejének hordása nagyon régi, szép magyar néphagyomány.

Eredete egy répcevidéki legendára vezethető vissza, mely szerint egyszer disznóvész dúlt, és az egyik pásztor bement Szombathelyre *Mártonhoz* segítségért könyörögni. Álmában a szent püspök fehér nyírfaágat adott neki, hogy ezzel vesszőzze meg a beteg jószágot, és így majd meggyógyul.

Márton napján ezért a nyugat-dunántúli falvak pásztorai házról házra jártak, hosszú, lehetőleg dús lombozatú nyírfavesszőkkel.

Ezek közül egyet-egyet a gazdának adtak, akik ezzel hajtották ki tavasszal első ízben a disznókat a legelőre. Ha sok lomb volt a vesszőn, az jó szaporulatot ígért.

Mi most - ha nem is sok malackát - de jó egészséget, boldogságot, gazdagságot, teli pincét, teli kamrát és minden jót kívánunk mindenkinek!

Danubius Táncegyüttes

Sakkos ősz 2023.

Szeptember végén, a Heves vármegyei hatvani sakkcsapattal játszott barátságos mérkőzéssel indítottuk az idei sakkszezont. Elsősorban azoknak volt jó játéklehetőség, akik ritkábban, vagy kevesebbet játszanak a Bajnokságban.

Rövidebb játékidővel, kötetlenebb játékkal 8 - 4-es vereség lett, bár hat játékosunk nem tudott eljönni.

Rossz főpróba, jó előadás, ebben bíztunk.

Október elején Aszód - Szob: 3 - 7. Meggyőző győzelem.

Aztán Szob - Göd: 4,5 - 5,5. Sajnos két éltáblásunk hiányzott.

November 12-én Dunaharaszti - Szob: 5 - 5. Az erős 8-9-10. táblás játékosaink hiányoztak, sajnos a helyettesítésük nem sikerült túl jól.

November 19-én Szob - Dunakeszi-Alag: 6,5 - 3,5. Ezzel a győzelemmel a harmadik helyre kerültünk.

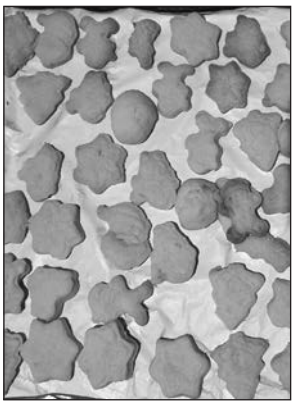
December 3-án Vác - Szob, az őszi szezon vége.

Ezúton kívánok kellemes ünnepeket minden sakkszerető olvasónak, valamint városunk minden lakosának!

Csiba Benő
Csapatvezető

Gasztrostaféta

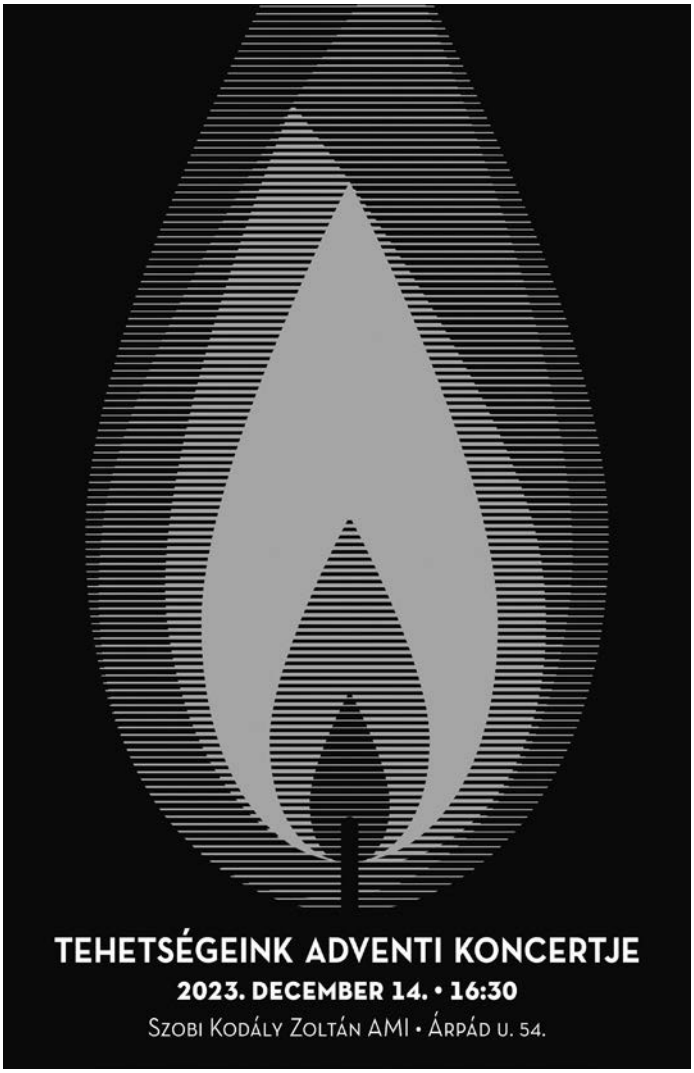

Egri Vivien receptje: Linzer keksz

Hozzávalók:
30 dkg liszt
20 dkg vaj
10 dkg porcukor
1 tojás sárgája
Citromhéj
Vaníliáscukor

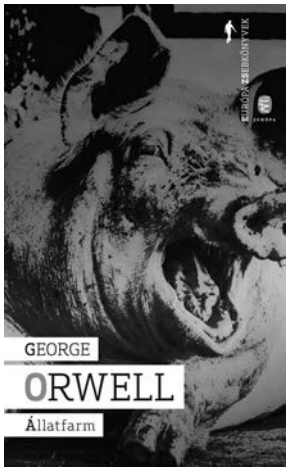
Ezt mind összegyúrod, és egy sima tésztát kapsz. Lefóliázva mehet a hűtőbe 30 percre pihenni. Aztán réteslisztен jöhet a nyújtás, formázás. 160 fokra mehet a sütőbe 8-12 percre.

A gasztrostafétát **Zachar-Haraszti Rebekának** adom át.

Olvastad?

George Orwell: Állatfarm

Nem egy újkeletű könyvről írok, amely most került a boltokba, ám nekem mégis az, mert már sokszor elterveztem, hogy elolvasom, de csak mostanában sikerült, és nem bántam meg. Számomra azt az élményt nyújtotta, amit képzeltem. Orwell regényét azoknak az olvasóknak ajánlanám, akiket érdekel a politikai társadalomrajz és az utópisztikus gondolatok. Mégsem kifejezetten politikai írás, inkább karikatúrája a sztálini szovjet rendszernek. Így azok az olvasók se ijedjenek meg és lapozzanak tovább, akiket nem különösen érdekel a politika.

A regény nagyon olvasmányos, kicsi terjedelmű, velős, lényegretörő, szinte észre sem vettem és már elolvastam. Még egy pici hiányérzetem is volt, hogy már vége.

Egy állatfarm állat lakóin keresztül mutatja be azt az örök emberi kérdést, hogy lehet-e egyenlő mindenki. És mint minden utópia a végén arra az elhatározásra juttatja olvasóját, hogy az elképzelés megvalósíthatatlan.

A történelem folyamán már számos próbálkozás volt és lesz is ilyenfajta *"közös tulajdonú társadalom"* kialakítására, de sajnos az egyik alapvető *"emberi"* tulajdonság a hatalomvágy miatt mindegyik előbb vagy utóbb halálra van ítélve. Mindig lesznek EGYENLŐK és EGYENLŐBBEK, bármilyen köntösben tálaljuk is!

Viszont én azt gondolom, hogy amíg vannak ilyen írók és gondolkodók, mint Orwell, akikben felötlik a legapróbb csírája is egy utópikus egyenjogú közösségnek, azt mutatja, hogy él és létezik az emberben ez az igény és vágy, még akkor is, ha kivitelezhetetlen. Egy álom!

És biztos vagyok benne, hogy mivel nem Orwell írása az első ilyen jellegű fejtegetés, sok ilyen mű fog még születni és sok társadalmi struktúra próbál majd megvalósítani, életre kelteni egy *"igazságosabb"* világot.

Az már más kérdés, hogy mennyi sikerrel.

Reméljük (bár én személy szerint nem tudom elképzelni) egyszer majd talán sikerül közel jutni hozzá!

A következő könyvajánló megírásának lehetőségét *Keresztesi Orsolyának* adom át.

Szarvasné Ö. Krisztina Beáta

18-19. századi elődeinkről (II. rész)

A Szobi Hírnök előző számában e cikk első részében már olvashattunk a 18. század első felében alkotó *Bél Mátyásról,* aki az egész akkori Magyar Királyságot bemutatta földrajzi művében. Egyes helységekről többet írt, mások, a túl kicsik vagy a számára nem túl érdekesek kimaradtak a munkájából. Az Ipoly és a Börzsöny közti völgyszakaszról csupán Kemence, Bernece és a bányász múltja miatt érdekesebbnek tűnő Börzsöny szerepel nála.

A következő hasonló munkában, *Vályi András* három kötetes országleírásában a 18. század végén így jelenik meg Szob: „*Magyar, és tót falu Hont Várm.[-egyében] földes Ura az Esztergomi Káptalanbéli Uraság, lakosai katolikusok, fekszik Esztergomhoz 2 mért földnyire; határja jó, fája, bora van, keresetre módgyok a' Dunán; piatzok Esztergomban.*" A leírás szerint az itt lakók számára a Duna nyújt plusz bevételi forrást. Valószínűleg a halászatnál lényegesebb volt a vízi szállítás (és az itteni rév?) által biztosított jövedelem. A piac helye és távolsága akkoriban lényeges információ volt, legalábbis a falvak felesleget termelő családjai számára. Nem volt mindegy, hogy mekkora a piachely, mekkora a felvásárló ereje az adott városnak és az is fontos volt, hogy hány órányi utat kellett addig megtenni és hány vámhelyen kellett útközben fizetni.

A következő országleíró munkából, *Fényes Elek* 1851-ben kinyomtatott művéből ezt tudhatta meg a kor érdeklődő olvasója: „*Szob, tót falu, Honth vmegyében, a Duna jobb partján, az Ipoly vizének a Dunába való ömlésénél: 405 kath. lak. Kath. paroch. templom. [= 405 katolikus lakos, katolikus parókiatemplom] Rév a Dunán. Több malmok. Szőlőhegye igen nagy, és sok gyümölcsöt terem. F. u. [földesura] az esztergomi káptalan. Ut. post. [utolsó postája] Esztergom.*" Meglepő lehet a korszakban is viszonylag alacsonynak számító lélekszám. Ezzel a 405 lakossal valóban kis településnek számított Szob. Még inkább kevesellheti ezt a számot az, aki tisztában van vele, hogy 1371-ben helységünk I. Lajos királytól Buda város kiváltságait nyerte el, azaz a hazánkban elképzelhető legnagyobb mérvű adózási kedvezményt és az ország egész területére érvényes vámmentességet kapott. Az 1559. és 1562. évi török összeírásokban a környékbeli falvaknál (Helembánál, Letkésnél, Tölgyesnél) kb. másfélszer népesebb volt (kivéve Kemencét, Börzsönyt és Ipolyszalkát). A 18. század első felében viszont a katolikus földesúr üldözése elől az Alföldre menekült reformátusok helyébe viszonylag kevés katolikus szlovák érkezett. Fényes Eleknél megtaláljuk a környékbeli települések 1851. évi lélekszámát is: Helemba 540, Ipolydamásd 415, Letkés 768, Szalka 1189, Tölgyes 415, Vámosmikola 861, Perőcsény 739, Börzsöny 1479, Kemence 1131, Tésa 128, Zebegény 560 fő.

Az 1870. évi népszámlálás szerint Szobnak már 1456 lakosa volt. Két évtized alatt ez hatalmas változás. 1880-ban 1633, 1890-ben pedig 2038 személy élt itt. Érdekes, hogy 1900-ra 1909 fős lett a helység, azaz csökkenés tapasztalható. Az 1870 előtti két évtizedben tapasztalható, valamint az 1880 és 1890 közti kiemelkedő szaporulat nehezen magyarázható. Valószínűleg nagy részben a Luczenbacherek vállalkozásai, az általuk teremtett munkahelyek állnak e fejlődés mögött. 1870-ből nem ismerjük az etnikai összetételt, de 1880-ban 828-an vallották magyarnak magukat és 652-en szlováknak. Mellettük 69 német is élt itt. 1890-ben így alakult a három nemzetiség aránya: 1524, 390 és 92.

Kőrösy József 1844-ben született *Hajduschka József* néven egy pesti zsidó kereskedő fiaként. (1869-ben változtatta meg családnevét.) A 19. század második felének egyik legjelentősebb hazai statisztikusa vált belőle, a Magyar Tudományos Akadémia is tagjai közé fogadta, a királytól 1896-ban nemesi címet is nyert. A „*Felvidék eltótosodása*" című műve 1898-ban jelent meg. Ebben számadatokra alapozva figyelmeztette a kor magyar érzelmű vezetőit és közrendű olvasóit az elszlovákosodás veszélyére. Azon falvaknál, ahol a magyarosodás volt megfigyelhető, boldogan helyeselt vagy elismerését fejezte ki az ott működő magyarosító papok, tanítók, esetleg földesurak iránt. A szerző olyannyira vágyott a magyar etnikum győzelmére, hogy 1880-ban ezerforintos alapítványt tett oly tanítók jutalmazására, kik az eltótosodott falvakban a magyarosodás ügyét elősegítik. E saját korában elismert, de nyíltan szlovákellenes megnyilvánulásaival a nemzetiségi ellentétek magját elhintő szerző említett könyvéből származik az alábbi leírás:

„*Szob még néhány évtizeddel ezelőtt túlnyomóan tót község vala. Itt azonban, különösen Luczenbacher Pál felsőházi tag és Poliakovits Ignácz ottani plébános működésének köszönhető azon meglepő és párját ritkító esemény, hogy e tót község 20-30 év lefolyása alatt alaposan megmagyarosodott. Mindkettőjöknek hazafias lelkesedése, melyet Luczenbacher Pál azonfölül nemes bőkezűséggel is tetéz, oda vitte a dolgot, hogy ma Szob egészen magyar helység benyomását teszi. A magyarság tíz év alatt 800 főről 1400-ra szaporodván, ma a lakosságnak 3/4 részét képezi. Azonban bátran állíthatni, hogy nincs Szobon ember, ki magyarul nem beszélne. Az utczákon magyar szónál egyebet alig hallani. Az iskola természetesen egészen magyar, az egyházban pedig a – nemrég még kivételes – magyar szónoklat most már a túlnyomó. A magyarosodás még azon külsőségben is jut kifejezésre, hogy egyes tót családok neveiket megmagyarosítják, és hogy a fiatal emberek bajszot eresztenek.*" Kőrösy leírja még a reformátusok 18. századi elüldözését és a szlovákok érkezését. Az ő betelepítésük kapcsán írja: „*Ez nemzetiségi szempontból kétségkívül nagy hiba volt; de ki is törődött akkor nemzetiségi politikával!*" (A dualizmus korában már törődtek vele, sőt összeszorított foggal magyarosított az ország vezetése. És ennek az elitnek jó részét nem érdekelte, hogy mit vált ez ki a lebecsült, eltüntetésre szánt nemzetiségek tagjaiból.) Érdekes, hogy a szobi magyarosítás vezérlakjai a részben német, részben szlovák eredetű Luczenbacher Pál és a szláv nevet viselő Poliakovits plébános.

A népszámlálási adatokhoz visszatérve látjuk, hogy a magukat szlováknak vallók száma gyorsan fogyott. 1900-ban 394, 1910-ben 76, 1920-

ban (a Felvidék elcsatolása után) pedig már csak 20 fő vállalta szlovák nemzetiségét. Azért fogalmaztam így, mert bizonyosnak tűnik, hogy sokan lehettek, akik szlovák anyanyelvűként is magyarnak vallották magukat. 1920-ban még biztos, hogy húsznál többen éltek itt az 1880-ban számba vett 652 szlovák közül. A hivatalos adatok értékeléséhez érdekes segítség az is, hogy ha tudjuk, hogy a népszámlálásokban 1941 előtt nem találunk Szobon zsidókat, 1941-ben is csupán 1 fő adatolható. Valószínűleg vagy németnek vagy magyarnak vallották magukat. A szlovákság gyors csökkenése azért is érdekes, mivel az anyakönyvek és más források szerint felvidéki tót szakmunkások is érkeztek ide a 19. század második felében. Érdekes, hogy 1949-ben hivatalosan csupán egy szlovákot találtak Szobon, de a ma élő helyiek még több olyan öregre emlékeznek, akik az 1960-as években is szívesen használták szlovák anyanyelvüket. Sajnos ők már ezt az értéket nem tudták továbbadni. Kőrösy József és nagy lendülettel magyarosító társai ezt őszinte örömmel látnák, de I. István királynak más volt erről a véleménye: *„… az egy nyelvű és egy szokású ország gyenge és esendő."*

Batizi Zoltán
Börzsöny Közérdekű Muzeális Gyűjtemény

SZOBI HÍRNÖK
Szob Város Önkormányzatának lapja
Felelős kiadó: *Ferencz Gyöngyi* polgármester
Szob, Szent Imre u. 12. Tel.: 27/570-690

Felelős szerkesztő: *dr. Holocsi Krisztián*
Tel./fax.: 27/570-690, email: holocsik@gmail.com
Lapelőállítás: *Proxa Kft.*,
2626 Nagymaros, Mihály utca 6.

A téma az utcán hever

Jönnek az oroszok!

1956. november 3. Szeles, hideg idő, az utcákon alig járnak. A szegedi Széchenyi Rádió bemondta, hogy az orosz csapatok november 4-én bevonulnak Szegedre. Kérték, legyünk fegyelmezettek, ne provokáljuk őket. Összeült a család is (nagyszüleim és 2 nagynéni meg én alkottuk), hogy mit is tegyünk, mivel 1945-ben már átéltünk egy megszállást, volt némi tapasztalat az orosz katonákról. Ami érték, az menthető!

Titok volt, még én sem tudtam róla, hogy volt a konyhában egy titkos szoba elfalazva a figyelő tekintetek elől. Ezt úgy kell elképzelni, hogy a konyhai vízcsap feletti rész és a mennyezet között kb. 4,5 méter volt, ezt 3 méterre csökkentették, elfalazták, rá egy betehető deszkalapot tettek. Színe megegyezett a konyha színével. Láthatatlan volt!

Mit vigyünk fel? Milyen értékeink vannak? Nagyanyám 1882-es ajándékul kapott ingaórája, egy ebédkészlet, ezüst (kiderült, hogy alpakka) evőkészlet, és néhány értékesebb ruhadarab. Más nem volt. A házmester (mert ő mindenről tudott) pedig a dunyháját hozta, nekem kellett egy hosszú létrára felmászva a kicsi ablaktalan zugba felvinnem. *Edit* nagynénim közben eltűnt. Vacsoráztunk, mikor nyílt az ajtó, és a vénasszony megjelent. Rongyos volt, arca kormos, púp a hátán. Csak néztünk, hogy jutott be a bezárt lakásba? Döbbenetünkben nem is tudtunk megszólalni, mikor megszólalt: *„Na, mit szóltok, hogy nézek ki?"* Akkor tudatosult bennünk, a nénikém öltözött be! A másik nénikém ráordított: *„Te hülye tyúk! Azt hiszed, hogy az oroszoknak te kellesz? (50 éves volt). Nem 1945-ben vagyunk, 1956-ot írunk!"* Szegény, alig tudott elmenekülni a haragja elől.

Lefeküdtünk, nem beszéltünk, csak vártunk. Hajnalban csörömpölésre ébredtünk. Sötét volt, lámpát nem mertünk használni. Egy orosz T-34-es tank poroszkált az utcán. Fordult és ment tovább. Itt vannak az oroszok! Megnyugodtunk, most már nagyobb baj nem lesz.

Nem is lett, még néhány napig járőröztek, volt kijárási tilalom, de semmi más nem történt. Orosz katonát sem láttam, még mutatóban sem. Szegeden megállt az idő. Félévkor idegen nyelvből nem kaptunk igazolást, a forradalomkor szerzett 22 darab elégtelent angolból eltörölték, helyette újból oroszt tanultunk.

Kellemes családias ünnepeket kívánok karácsonyra, és boldog új esztendőt a Szobi Hírnök olvasóinak!

Ferenczy Emil

ISKOLAI HÍREK

A magyar népmese napja

● A magyar népmese napja alkalmából a 2. b osztály október 2-án izgalmas népmese foglalkozáson vett részt a városi könyvtár jóvoltából.

● Az aradi vértanúkra emlékeztünk október 6-án egy elgondolkodtató műsorral. Délután a diákönkormányzat tagjai a műsort előadták a városi megemlékezésen is, a régi temetőben álló kopjafánál.

● Ha ősz, akkor kirándulás Nagybörzsönybe! Az ötödik osztály meglátogatta az Árpád kori templomot, a tájházat és a vízimalmot, voltak a csipkefaragó múzeumban is, mindenhol érdekes információkkal bővítették tudásukat. Természetesen nem maradhatott ki a nagyon finom kenyérlángos sem, így jóllakva ülhettek fel az erdei kisvasútra, amely egészen Szobig szállította őket.

● Iskolánkban hagyománnyá vált a SULIZSÁK program, amely során a már nem használt, de még jó állapotú ruhákat, cipőket gyűjtjük össze. Az otthon kallódó ruhák így új gazdára találnak, újrahasznosításra kerülnek. Az őszi gyűjtés nagyon eredményes volt, majdnem 300 kilóval több ruhát szállítottak el, mint tavasszal. Köszönjük minden közreműködőnek a gyűjtést, aki most lemaradt, ne bánkódjon, lehet kipakolni a szekrényt, tavasszal is gyűjtünk majd!!!

● Október 6-án a Sport43 program keretében a 7.a osztály sárkányhajózáson vett részt a szobi Wichmann Tamás Vízitúra Megállóhelyen működő Duna-Ipoly Sport Egyesület szervezésében. Először megtanultuk, hogyan fogjuk a lapátot, majd leeveztünk Zebegényig. Visszafelé megtapasztaltuk, hogy milyen, amikor már nem a víz visz, hanem összefogva meg kell küzdenünk minden méter előrehaladásért. A végére egészen jól belejöttünk, köszönjük *„Edzőbá"*-nak, *Hídvégi Vincének* a lehetőséget.

● A 3.a osztály idén ősszel megtartotta az első *"Családi napját"*, melyen 19 gyermek és 15 felnőtt vett részt. Fontos, hogy ne csak iskolai közegben találkozzunk, ezért egy gyalogtúrát szerveztünk Szobról Márianosztrára. Megcsodáltuk a Kálváriát, a gyönyörű kilátást és kedves vendéglátásban volt részünk az egyik nagymamánál. A gyerekek megismerkedhettek háztáji állatokkal és nagyokat játszottak. Ezúton is köszönjük! A nap végét az erdei kisvasúttal zártuk. Jó társaság, kellemes időjárás, szórakoztató programok. Kell ennél több?

● Néhány év kihagyás után idén ismét megrendezésre került Vácon a Sportcsarnokban a Pályaválasztási kiállítás. Itt a váci és környékbeli középiskolák mutatkoztak be leendő tanítványaiknak, az idei nyolcadikosoknak. Az izgalmas zenés megnyitó után a gyerekek körbenézhettek a kiállítási pavilonokban. Részesei lehettek érdekes kísérleteknek, kóstolhattak sokféle finomságot, betekintést nyerhettek az informatika izgalmas világába. Találkoztunk volt tanítványunkkal, *Feleki Hannával* is, aki immár az iskolája kiválóságaként ismertette a beiskolázási tudnivalókat. Reméljük, hogy továbbtanulásra készülő diákjaink kaptak ötleteket, hogy milyen irányba induljanak el az általános iskola befejezése után.

● A két harmadik osztály tanulói egy-egy rendhagyó vizuális kultúra órán vehettek részt a Börzsöny Múzeumban. *Batizi Zoltán* évmilliókra repített vissza minket az időben és mesélt a Börzsöny kialakulásáról, az itt található ásványokról, leletekről. Ezt követően az állatvilág és a preparálás érdekességeibe tekinthettünk bele. Végül megmutatta nekünk a régészek és a restaurátorok munkáját, amelyet a gyermekek játékos formában ki is próbálhattak. Nagyon élvezték! Hálásan köszönünk mindent a múzeum dolgozóinak!

● **Kőszívű – A Baradlay legenda**

"*Többet ér a jó veszteségben részt venni, mint a rossz diadalban.*"

Ez a mondat is elhangzott vasárnap délután az Erkel Színházban, amikor megnéztük a musicalt a 7. b osztállyal, érdeklődő szülőkkel és kollégákkal.

Szente Vajk rendezésében éledt újjá *Jókai* közismert regénye. Neves szereplők alakítása tette élménnyé az előadást. Láthattuk a színpadon *Miklósa Erikát, Szerednyey Bélát, Polyák Lillát, Náray Erikát, Gubik Petrát, Feke Pált, Veréb Tamást, Serbán Attilát, Fehér Tibort, Ember Márkot.*

A színház első emeleti büféjében pedig megcsodálhattuk *Bernáth Aurél* két nagyméretű faliképét, Az ember tragédiáját és a Szentivánéji álmot.

Jó volt így zárni a hetet!

● **Falra másztak a hetedikesek...**

Vácon, a BA-ROCK Boulder falmászó teremben volt erre lehetőségük. *Bálint,* az oktató bemelegítéssel kezdte a programot, mesélt arról, hogy a falmászás olimpiai sportág lett, és arról is, hogy egy 15 méteres falat a legjobbak kevesebb, mint 5 másodperc alatt másznak meg. A különböző játékos feladatok során dolgoztak a gyerekek egy csapatként és kisebb csoportokban is. Kellemesen elfáradva tértünk haza, köszönjük a mászóteremnek és a SPORT43 programnak a tartalmas programot!

● **„Tisztelet a hősöknek...."**

A hagyományainkhoz hűen idén is nyolcadikosaink készítettek ünnepi műsort 1956. október 23-a tiszteletére.

„... lényeges dolgokat emberek között soha nem a szavak, mindig csak a magatartás és a cselekedetek intéznek el."

E gondolatok *Márai Sándortól* származnak, aki személyesen is átélte az akkori eseményeket. Az ember valódi énjét a tettei mutatják meg igazán, nem a kimondott szavai. Az egymás mellett való kiállás, hősiesség, önfeláldozás, küzdeni tudás volt a közös azokban az emberekben, akik az 1956. októberi események mozgatórugójává váltak.

Bátran vállalták tetteiket, hozzáállásukat nem a megtorlástól való félelem, hanem a hazaszeretet, az igazság, a bajtársiasság és az összetartozás *„Tisztelet a hősöknek...."*

A múzeumban

Falmászás

Az aradi vértanúk emlékműsor résztvevői

Feleki Hanna és a 8.b

Az Erkel Színházban

Családi nap

Nagybörzsönyben

december 2.

13:00

Adventi koszorú műhely

Szobi József Attila
Művelődési Ház

december 6.

17:00

Mikulás váró délután

Szobi József Attila
Művelődési Ház

december 16.

Adventi forgatag

Szobi József Attila
Művelődési Ház
templom tér

december 21.

16:00

Fény-lánc Magyar-országért

Duna-part

További információ a rendezvényekről a plakátokon és a közösségi oldalainkon

illetve személyesen a
művelődési házban vagy
+36 70 442 6678,
muvhazszob@gmail.com